

TIBETAN

Maximum Marks: 80

Time Allotted: Three Hours

Reading Time: Additional Fifteen minutes

Instructions to Candidates

1. You are allowed an **additional fifteen minutes** for **only** reading the question paper.
2. You must **NOT** start writing during reading time.
3. This question paper has **7 printed pages and one blank page**.
4. It has **six questions** in all.
5. All questions are compulsory.
6. While attempting **Multiple Choice Questions**, you are required to write **only ONE option as the answer**.
7. The intended marks for questions are given in brackets [].

Instruction to Supervising Examiner

1. Kindly read **aloud** the Instructions given above to all the candidates present in the examination hall.

Question 1

[20]

Write a short composition in Tibetan in about 400 words on any one of the following topics.

གཤམ་གསལ་བཟོད་གཞི་གང་ལུང་ཞིག་འདེམས་དགོས་པ་དང་ཚུལ་དེ་ཚོས་༤༠༠་ཙམ་བྲིས་དགོས།

- (i) གནས་སྐོར་ ཅ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་གནས་མཇལ་ལུས་བ་དང་ དེ་ནས་རང་ལ་འཚོ་བ་གང་འདྲ་ཞིག་བྱང་བའི་སྐོར་བྲིས།
- (ii) བྱེད་རང་བྱ་ཡིན་ན་ག་རེ་བྱེད་སྐྱམ་འགྲེལ་བཟོད་བྱེད།
- (iii) ལུང་བའི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ ལུ་བཏང་བ་ལ་ཆ་རྒྱུན་ག་ རེ་དགོས་ ཡོད་པའི་སྐོར་བྲིས།
- (iv) བྱེད་རང་གི་དགའ་ཤོས་རྒྱུང་དེབ་ ཞིག་གི་སྐོར་བྲིས།

Question 2

[8]

Choose the correct option to translate from Tibetan to English.

གཤམ་གསལ་བོད་ཡིག་གི་བཟོད་པ་རྣམས་གང་གསལ་བཟླ་གཏེ་དབྱིན་ཡིག་ནས་བྲིས་པའི་བཟོད་པ་ནས་འདེམས་ཏེ་བྲིས།

- (i) ཉེ་འཁོར་དུ་གོ་དང་ཤུ་སོགས་ཀྱི་ཞིང་ག་མང་པོ་ཡོད།
 - (a) The place is surrounded by the fertile fields of wheat and barley.
 - (b) The place is surrounded by the rivers.
 - (c) The place is not surrounded by the fields of wheat and barley.
 - (d) The place is surrounded by the dense forest.
- (ii) བཅས་ཞེས་པ་བོད་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཡོད།
 - (a) Kham is the western part of Tibet.
 - (b) Kham is the southern part of Tibet.
 - (c) Kham is the eastern part of Tibet.
 - (d) Kham is the northern part of Tibet.

- (iii) བོད་ཀྱི་ལྷགས་སྒྲོལ་ལྷར་རྩོད་གཅེས་དཀྱིལ་དུ་དར་ཆེན་རིང་པོ་ཞིག་ཡོད།
- (a) As a tradition in Tibet, prayer flags fluttered from the top of the tall pole in the middle of the courtyard.
- (b) As a tradition in China, prayer flags fluttered from the top of the tall pole in the middle of the courtyard.
- (c) As a tradition in Nepal, prayer flags fluttered from the top of the tall pole in the middle of the courtyard.
- (d) As a tradition in India, prayer flags fluttered from the top of the tall pole in the middle of the courtyard.
- (iv) ཉིན་གཉིས་རྗེས་མའོ་ཙེ་རུང་ཐོག་མར་མཇུག་འབྲང་བྱུང།
- (a) Three days later I met Mao-tsetung for the second time.
- (b) Two days later I met Mao-tsetung for the first time.
- (c) Two days later I met Mao-tsetung for the third time.
- (d) Three days later I met Mao-tsetung for the first time.
- (v) བོད་ཡིག་སློབ་སྦྱང་དེ་ནམས་ཚང་མར་ལོ་ལྔ་ཅམ་འགོར་བྱུང།
- (a) I spent about three years in learning Tibetan.
- (b) I spent about five years in learning Tibetan.
- (c) I spent about two years in learning Tibetan.
- (d) I spent about three years in learning Tibetan.
- (vi) བོ་དུ་ལ་དེ་ནི་ལོ་ ༡༣༠༠ སྔོན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྔོང་བཙན་སྐམ་པོས་བཞེངས་སོ།
- (a) Potala was built by King Tri-song-de-tsen of Tibet, 1300 years ago.
- (b) Potala was built by King Song-tsen-gampo of Tibet, 1300 years ago.
- (c) Potala was built by King Nya-thri-tsenpo of Tibet, 1300 years ago.
- (d) Potala was not built by King Song-tse-gampo of Tibet, 1300 years ago.
- (vii) བོད་མིའི་གྲངས་འབོར་ནས་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཅམ་གྱི་བཙུན་ཡིན་གྱི་རེད།
- (a) Probably, ten percent of the population were Monks and Nuns.
- (b) Probably, ten percent of the population were Nomads.
- (c) Probably, eight percent of the population were Monks and Nuns.
- (d) Probably, eight percent of the population were Nomads.

- (viii) ཐང་ཁ་འགའ་ཤས་ལོ་སྟོང་ཕྱག་ལྷག་ཙམ་སོང་བའམ་ཡོད།
- (a) A thousand year old priceless books were here.
- (b) A hundred year old priceless scrolls were here.
- (c) A hundred year old priceless books were here.
- (d) A thousand year old priceless scrolls were here.

Question 3

[12]

Translate the following passage from Tibetan to English.

གཤམ་གསལ་བོད་ཡིག་གི་བརྗོད་བྱ་རྣམས་དབྱིན་ཡིག་ན་ཕབ་བསྐྱར་བགྱིས།
 བོད་གྲི་སློབ་སློང་བྱེད་སྣངས་འདིས་ཕྱི་འཇིག་གནས་ཙམ་མ་བཟད། སེམས་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་
 ཏུ་འདྲོ་བའི་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་ཡོང་ངེས། དང་པོ། ཕྱག་གུ་ཚོས་ཡི་གེ་འབྲི་སློག་སྐབས་དགེ་ཆན་
 ལ་དབེ་བསྟམ་ཏེ་འབྲི་སློག་བྱེད་པ་དེ་སློབ་སློང་ཡིན། གཉིས་པ། བསྐྱབས་ཐེན་པ་རྣམས་དྲན་གསོ་གཏོང་
 ཚེད་དེ་ཆ་སློང་འཛིན་བྱེད་དགོས་མང་པོ་ཡོད། གསུམ་པ། དེའི་དོན་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་
 རི་འཛམ་སློང་གང་སར་བེད་སློང་བ་ལྟར་ཡིན། དགོན་པ་འགའ་ཤས་གྲི་སློབ་ཕྱག་རྣམས་ལ་སློབ་སྣངས་
 དེ་གའི་ཐོག་ནས་སློབ་གྲི་ཡིན། འོན་ཀྱང་དགོན་པ་མང་པོར་སློབ་ཕྱག་དང། དགེ་ཆན་དབར་ཚོས་གྲི་
 ཚོད་པའམ། གནད་དོན་འདྲི་བཅུད་གྲི་ཐོག་ནས་སློབ་སློང་བྱེད། མཐར་མྱོམ་བརྒྱབ་ལྟེ་སེམས་གཞན་
 ཏུ་གཡོང་བ་སློབ་སློང་བྱེད།

Question 4

[8]

Choose the correct option to translate from English to Tibetan.

- (i) Potala is a city in itself.
- (a) བོ་དུ་ལ་དེ་རང་གོང་གསེབ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡོད།
- (b) བོ་དུ་ལ་དེ་རང་རི་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡོད།
- (c) བོ་དུ་ལ་དེ་རང་སློབ་གྲ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡོད།
- (d) བོ་དུ་ལ་དེ་རང་གོང་ཁྱེར་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡོད།

(ii) We believe in good reason.

- (a) ང་ཚོས་རྒྱ་མཚན་ལྷངས་དག་གིས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན།
- (b) ང་ཚོས་རྒྱ་མཚན་ལྷངས་དག་གིས་ཡིད་ཆེད་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན།
- (c) ལྷ་མས་རྒྱ་མཚན་ལྷངས་དག་གིས་ཡིད་ཆེད་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན།
- (d) གཞོན་ལྷ་ཚོས་རྒྱ་མཚན་ལྷངས་དག་གིས་ཡིད་ཆེད་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན།

(iii) The purpose of the army was to guard and protect the border.

- (a) རྒྱལ་མིའི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ནི་ས་མཚམས་ལྷུང་སྐྱོབ་རེད།
- (b) དམག་མིའི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ནི་ས་མཚམས་ལྷུང་སྐྱོབ་རེད།
- (c) བོད་མིའི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ནི་ས་མཚམས་ལྷུང་སྐྱོབ་རེད།
- (d) རྒྱལ་པོའི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ནི་ས་མཚམས་ལྷུང་སྐྱོབ་རེད།

(iv) I worked hard at my religious education as a boy.

- (a) གཅན་པོས་ལྷ་གྲུའི་སྐབས་ནས་ཚོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ལ་དཀའ་ངལ་རྒྱུ་ལེན་བྱས་ཡོད།
- (b) གཅུང་པོས་ལྷ་གྲུའི་སྐབས་ནས་ཚོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ལ་དཀའ་ངལ་རྒྱུ་ལེན་བྱས་ཡོད།
- (c) ངས་ལྷ་གྲུའི་སྐབས་ནས་ཚོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ལ་དཀའ་ངལ་རྒྱུ་ལེན་བྱས་ཡོད།
- (d) ཁོང་གིས་ལྷ་གྲུའི་སྐབས་ནས་ཚོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ལ་དཀའ་ངལ་རྒྱུ་ལེན་བྱས་ཡོད།

(v) The central part of the building is thirteen storeys high.

- (a) ཁང་པའི་དགེལ་དུ་ཐོག་བརྟེན་བརྟེན་ཅམ་ཡོད།
- (b) ཁང་པའི་དགེལ་དུ་ཐོག་བརྟེན་བརྟེན་གཅིག་ཅམ་ཡོད།
- (c) ཁང་པའི་དགེལ་དུ་ཐོག་བརྟེན་བརྟེན་ཅམ་ཡོད།
- (d) ཁང་པའི་དགེལ་དུ་ཐོག་བརྟེན་བརྟེན་གསུམ་ཅམ་ཡོད།

(vi) It was not an unhappy childhood.

- (a) ང་ལྷ་གྲུའི་སྐབས་སྤྱིད་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན།
- (b) ང་ལྷ་གྲུའི་སྐབས་དགའ་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན།
- (c) ལྷོ་བཟང་ལྷ་གྲུའི་སྐབས་སྤྱིད་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན།
- (d) ལྷ་བ་ལྷ་གྲུའི་སྐབས་སྤྱིད་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན།

(vii) All beings of various forms are reborn after death.

- (a) མི་དང་སྟོག་ཆགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་གི་རྩང་སྤྲོད་སྐྱེ་བ་མི་ལོན།
- (b) མི་དང་སྟོག་ཆགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་གི་རྩང་སྤྲོད་སྐྱེ་བ་ལོན་པ་རེད།
- (c) མི་དང་སྟོག་ཆགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་མ་གི་རྩང་སྐྱེ་བ་ལོན་པ་རེད།
- (d) མི་དང་སྟོག་ཆགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་བརྟན་དུ་བསྐྱེད་པ་རེད།

(viii) A curious thing happened on the death of my younger brother.

- (a) ངའི་གཙུང་པོ་དེ་གྲོངས་པའི་སྐབས་གནས་ཚུལ་ཡ་མཚན་ཞིག་བྱུང་སྟེ།
- (b) ངའི་གཙུང་མོ་དེ་གྲོངས་པའི་སྐབས་གནས་ཚུལ་ཡ་མཚན་ཞིག་བྱུང་སྟེ།
- (c) ངའི་གཅེན་མོ་དེ་གྲོངས་སྐབས་གནས་ཚུལ་ཡ་མཚན་ཞིག་བྱུང་བ་སྟེ།
- (d) ངའི་གཅེན་པོ་དེ་གྲོངས་སྐབས་གནས་ཚུལ་ཡ་མཚན་ཞིག་བྱུང་བ་སྟེ།

Question 5

[12]

Translate the following passage from English to Tibetan.

གཤམ་གསལ་ བོད་རྒྱལ་གྱི་བོད་ཡིག་ཚོགས་ལ་སྐབས་རྒྱུ་དགོས།

Tibet has been called the most religious country in the world. People here regard spiritual matters as no less important than material matters. The most remarkable thing about Tibet is the enormous number of monasteries in it. There are no exact figures, but quite a few people from the total population are monks and nuns. This makes our social system special and unique. In fact, it was only during the Dalai Lama's time that lay and monastic authority were combined. He had two prime ministers, one a monk and the other one a layman.

